1863. No. 20.

LEEUWARDER COURANT.

Dingsdag 10 Maart.

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland* brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat in de Bureaux van het Provinciaal Bestuur te *Leeuwarden* ter inzage liggen de voorwaarden eener op den 1 April e. k. te *'s Gravenhage* te houden Aanbesteding van het maken van een Kustlichttoren en verdere Gebouwen aan den noordoosthoek van het eiland *Texel*.

Het bestek ligt mede ter inzage aan de Gemeente-Secretarien van *Leeuwarden*, *Harlingen*, *Sneek*, *Dokkum*, *Hindeloopen*, *Lemsterland* (Lemmer) en *Utingeradeel* (Oldeboorn).

Leeuwarden, den 5 Maart 1863. VAN PANHUIJS.

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland* brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat in de Bureaux van het Provinciaal Bestuur te *Leeuwarden* ter inzage liggen de voorwaarden eener op den 18 Maart e. k. te *'s Hage* te houden Aanbesteding van de levering van verschillende Materialen en Goederen, ten dienste van de directie der Marine te *Willemsoord*.

Leeuwarden, den 6 Maart 1863. VAN PANHUIJS.

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland* brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat in de Bureaux van het Provinciaal Bestuur te *Leeuwarden* ter inzage liggen de voorwaarden eener op den 2 April e. k. te *'s Gravenhage* te houden Aanbesteding van het leveren van vijf perceelen ijzeren Spoorstaven met eindverbindingen, elk perceel van 2000 ton (van 1000 Ned. pond.) en van een perceel Haakbouten van 400 ton.

Leeuwarden, den 7 Maart 1863. VAN PANHUIJS.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe en Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 6 Maart 1863 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 10.25.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 226.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . - 226.00.

Leeuwarden, den 7 Maart 1863.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

WARSCHAU, 6 Maart.

In het gevecht, dat op 2 dezer bij Mischkow heeft plaats gehad, zijn de opstandelingen, op het hooren van de eerste kanonschoteu, uiteengestoven. Den volgenden dag is eene andere bende bij Karczow verslagen, met verlies van 100 man aan dooden.

Van den 7den. Bij Piaskowa, Skala, Widarva, Mrzyglod en Karczew zijn de insurgenten-benden verslagen. De aanvoerders Bogdanawicz en Jasinski zijn doodgeschoten.

LEMBERG, 7 Maart.

De Russen zijn naar Michow teruggetrokken. Het hoofdkwartier van Langiewicz bevond zich eergisteren te Gossez, alwaar nieuwe versterking voor de opstandelingen is aangekomen.

De oostelijke grenzen van Gallicie worden door de Russen streng bewaakt. Eene aanzienlijke legermagt rukt uit Bessarabie naar Polen.

BRESLAU, 6 Maart.

Volgens berigt uit Tarnowitz van heden zijn de Russische soldaten, die den 26 Februarij jl. op het Pruisische grondgebied waren gekomen, heden gewapend en onder geleide van Pruisische huzaren naar Koschentin gebragt.

KRAKAU, 6 Maart.

De scheepvaart op den Weichsel tusschen Polen en Gallicie is van de Russische zijde verboden. — De *Casz* meldt, dat Preskowaskala, na het gisteren bij die plaats geleverde gevecht, door de Russen in brand is gestoken. Nabij Tarnowa en Skala heeft tusschen de opstandelingen onder Langiewicz en de Russen een gevecht plaats gehad, waarbij de laatsten op de vlugt geslagen en in wanorde teruggetrokken zijn.

ATHENE, 28 Februarij.

De Nationale Vergadering, ten gevolge van oproerige aanslagen besloten hebbende de uitvoerende magt terug te nemen, heeft acht ministers benoemd; onder hen is Balbis voorzitter zonder portefeuille. Verder is, uit vrees, dat zich een dictator zou opwerpen, door de Nationale Vergadering bepaald, dat de troepen en de burgerweer regtstreeks onder haar bevel zullen staan.

De consul van Beijeren wordt uit het land gezet omdat hij voor de Beijersche dynastie werkzaam was.

Er zijn twee petitien ingekomen, waarin de verkiezing van eenen Prins uit het Huis van Savoye wordt aanbevolen.

ROME, 7 Maart.

Men verneemt, dat de heer Ferrari, minister van financien, het voorbeeld wilde volgen van den kardinaal Antonelli en zijn ontslag wilde indienen. De Paus heeft het echter geweigerd, daar hij zijn ministerie onveranderd wil houden. Hij heeft verlangd, dat de minister van binnenl. zaken aan de kardinaal Antonelli voldoening moet geven. De graaf Sacken, buitengewoon gezant van den Keizer van Rusland, is te Rome aangekomen, belast met eene zending betreffende Polen. De Paus en Antonelli bieden daaraan weerstand.

TURIJN, 7 Maart.

In het democratische blad *Diritto* leest men eene oproeping van Garibaldi aan de „dappere mannen van het Russische leger," alsmede een schrijven van Garibaldi aan Langiewicz, waarin deze wordt aangespoord om de beweging tot den ganschen omvang van het voormalige Polen uit te breiden, „ten einde alzoo aan de toegenegenheid der volken voor Polen tijd te geven om zich door daden te toonen."

CORFU, 3 Maart.

Eene vergadering ten gunste der vereeniging met Griekenland, waarin de aartsbisschop het voorzitterschap zou bekleeden, is door den lord-commissaris verboden, terwijl hij verder heeft gedreigd om bij verdere soortgelijke demonstratie van de magt der politie gebruik te zullen maken. Het comité der vergadering zal bij het Engelsche ministerie protesteren.

De Grieksche Nationale Vergadering heeft eene leening [illegible] goedgekeurd.

[illegible]

dat dezer dagen door de regering naar St. Petersburg gezonden is, en waarop het antwoord van Rusland heden of morgen wordt verwacht. Het is eene dépêche, waarin wordt opgegeven, wat Keizer Napoleon van de edelmoedigheid en regtvaardigheid van de Russischen Keizer voor Polen verwacht, door middel van uitgebreide en stellige waarborgen overeenkomstig de bestaande tractaten en de beginselen der beschaving.

De discussien over de Poolsche aangelegenheden zullen vermoedelijk aanstaanden dingsdag bij den Senaat plaats hebben. Men verwacht steeds dat de Prins Napoleon daarin het woord zal voeren.

— Men houdt vol, dat de generaal Forey aandringt op het zenden van meerdere troepen naar Mexico. Sommige hier uitkomende dagbladen, die goed onderrigt kunnen zijn, verkondigen, dat de genoemde bevelhebber slechts verlangt, dat de regementen, welke tot het expéditionaire leger behooren, voltallig zullen worden gehouden; van eene andere zijde wordt echter het gevoelen ontwikkeld, dat de generaal in werkelijkheid meer vordert en heeft uiteengezet; dat hij, om de onderneming met goed gevolg te kunnen voortzetten, sommige strategische punten, welker bezetting van hoog belang is, zou moeten ontruimen. De generaal Forey zou niet meer of minder vragen dan de toezending van 30,000 à 40,000 man troepen.

Aanvankelijk zouden de Keizer en de minister, maarschalk Randon, gezind zijn geweest om aan dezen wensch gevolg te geven. Zelfs zouden zij er over hebben gedacht om, uithoofde der buitengewone vermeerdering van het expéditionaire leger, het bevel over hetzelve aan een maarschalk op te dragen. Bij nader inzien zou men echter hebben begrepen, dat de toestand van Europa van zoodanigen aard is, dat Frankrijk niet te zeer zijne beschikbare hulpmiddelen bij de hand kan houden en het in de eerste en voornaamste plaats ongeraden zou zijn om een leger van 70,000 man tot op een afstand van 2000 mijlen te verwijderen. Het zeggen is, dat de Keizer misnoegd is over de weinige voortvarendheid van den generaal Forey en het zeer mogelijk is, dat die bevelhebber zal worden vervangen.

— Het zeggen is, dat men in Berlijn in meerdere of mindere mate uit het veld is geslagen over het misnoegen der Fransche bewindslieden, wat betreft de door Pruisen tegenover den Poolschen opstand genomen maatregelen van voorzorg. De gezant von Goltz moet belangrijke dépêches van zijne regering hebben ontvangen, inhoudende, naar men zelfs verzekert, dat Pruisen gezind is om eene alliantie met Frankrijk te sluiten.

Onze Regering moet zeer ontevreden zijn op de door het Oostenrijksche Kabinet, wat het Poolsche vraagstuk betreft, aangenomen houding, en zich eenigermate hebben bedrogen in de gezindheid der bewindslieden te Weenen om de Polen te ondersteunen. Aanvankelijk had men gedacht, dat zij zelfs zoo ver zouden zijn gegaan om Gallicie af te staan, maar de Russische gezant Balabine zou tusschenbeide zijn gekomen en inlichtingen hebben gevraagd omtrent de vijandige taal, welke is gevoerd door vele Oostenrijksche dagbladen. Te gelijker tijd zou de Keizer van Oostenrijk in een eigenhandigen brief van zijnen neef, Keizer Alexander, zijn aangespoord om zich aan Rusland aan te sluiten. Keizer Frans Joseph zou zich hebben verbonden tot *onzijdigheid in eenen geest van sympathie jegens Rusland.*

Van den 6den. De som, waarvoor dienstpligtigen zich van de krijgsdienst kunnen vrijkoopen, is bij een keizerlijk besluit op 2300 francs bepaald.

LONDEN, 7 Maart.

Prinses Alexandra van Denemarken, de aanstaande gemalin van Z. K. H. den Prins van Wales, is hier ten twee ure aangekomen. De weg, dien de stoet heeft aangenomen, was prachtig gedecoreerd. Er heerschte eene geestdrift bij de bevolking, zoo als men maar zelden heeft waargenomen. Ongelukkig is het weder niet zeer gunstig.

— Van regeringswege zijn nadere bescheiden, betreffende het geschil met Brazilie, aan het Parlement medegedeeld. Uit die stukken blijkt, dat de Koning der Belgen het verzoek om als bemiddelaar in de zaak op te treden, heeft aangenomen.

— De *New-York-Times* voorspelt, dat Frankrijk binnen kort tot eene erkenning der onafhankelijkheid van de Zuidelijke Staten zal overgaan, en beweert, dat deze stap gelijk zou staan met eene oorlogsverklaring aan de Unie en door het kabinet van Washington ook als zoodanig beantwoord zou worden. Volgens dat blad zullen echter de Noordelijke Staten door de nieuwe conscriptie-bill zich in staat gesteld zien om Frankrijk het hoofd te bieden. Om de kans op het uitbreken van een buitenlandschen oorlog te verminderen, spoort het de regering aan om de verdedigingswerken der Noordelijke havens en kusten uittebreiden. Hevig vaart het uit tegen den Franschen gezant, den heer Mercier, dien het voorstel als een vijand van het Noordelijke gouvernement van het oogenblik af waarop de oorlog is uitgebroken. — Andere bladen van New-York ontwikkelen het gevoelen, dat deze beschouwingen van den *Times* overdreven zijn.

— De tijdingen, van Vera-Cruz via Havana te New-York ontvangen, luiden zeer ongunstig voor de Franschen. Deze hadden Tampico den 13 Januarij ontruimd, doch bleven in transportschepen voor de baai. De Mexicanen hebben den 22 Januarij Tampico bezet en de Fransche troepen verdreven. Insgelijks hebben de Franschen Flacotalpan, 50 mijlen ten zuidwesten van Vera-Cruz, moeten ontruimen, en de wijk nemen aan boord van eene stoomboot, met achterlating van verscheidene dooden. 1200 Franschen, die een wagentrein escorteerden, waren te Elorgano verslagen en hadden 26 man verloren. Almonte had officieel van den titel van opperhoofd der natie afstand gedaan en zich onder Fransche bescherming gesteld. De ziekte onder de troepen duurde voort.

[illegible], 5 Maart.

[illegible]

regeld worde: Eene jaarlijksche ligting van 80,000 man, waarvan 60,000 voor de infanterie, den diensttijd te stellen bij de infanterie voor een derde op $2\frac{1}{2}$ jaar, voor twee derden op zes maanden, en bij de specialen wapenen op $2\frac{1}{2}$ jaar. Den diensttijd voor de landweer tot drie en vier jaren te verkorten, enz. Dit voorstel is aan de militaire commissie verzonden.

— Het niet officieel gedeelte van den *Staats-Anzeiger* bevat het volgende: „Uit hoofde de door het opgestane Polen voorbereide nieuwe toestand van zaken in geheel Posen bijval vindt, met het oog op de onder de bevolking heerschende stemming, en de door de bewegings-partij telkens luider gepredikt en in praktijk gebragt wordende leer van het terrorisme, ten gevolge van de moeijelijkheid om altijd juiste berigten in te winnen, en de onmogelijkheid waarin dienvolgens de regering zich geplaatst ziet om op iederen grenspost een genoegzaam getal troepen te posteren, om volksoploopen tegen te gaan en het overschrijden van de Pruisische grens door de opstandelingen te beletten, zoo blijft der Regering in Pruisen niets overig dan om meerdere troepen op de grenzen te vereenigen, ten einde de Poolsche beweging met kracht tegen te gaan".

Van den 7den. Een bij de *National Zeitung* ontvangen brief uit Warschau spreekt van een gevecht bij Kalosczyn, waarvan de uitslag onbekend was.

Volgens dat schrijven hebben de roode en de witte partij in Polen (dat zijn de heethoofdige en de gematigde voorstanders van de zaak der Poolsche nationaliteit) zich onderling verstaan.

Het officiele dagblad van Warschau heeft de mededeeling van dagelijksche berigten van de krijgsbedrijven geschorst.

's GRAVENHAGE, 5 Maart.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp tot regeling van het middelbaar onderwijs, bepaaldelijk over art. 1 en de daarop door de heeren van Heemstra en Wintgens voorgedragen amendementen.

Nadat de heeren Dumbar, Dirks, van Nispen van Sevenaer, Storm van 's Gravesande en Kappeyne van de Coppello het woord hadden gevoerd, heeft de minister van binnenlandsche zaken in zijne verdediging van het artikel twee hoofdpunten behandeld, te weten: het doel van het wets-ontwerp en de uit de Grondwet ontleende vraag. Met betrekking tot het eerste punt deed hij uitkomen, dat het wets-ontwerp niet beoogde uitsluitend het technisch of industrieel onderwijs te regelen, maar de gansche burgerij in het bezit te stellen van de middelen om te geraken tot algemeene beschaving, die, naar zijn gevoelen, hier in vergelijking met andere landen nog uiterst onvolledig was. De redenen daarvoor opsporende, meende hij dat dit wets-ontwerp in de bevordering daarvan zou kunnen voorzien. Het doel en de strekking van het hooger onderwijs nagaande, wees hij aan, waarom latijnsche scholen en gymnasien tot dit laatste gebragt, en in verband met de akademien, dus niet in dit wets-ontwerp, geregeld moesten worden. Na de behandeling van de uit art. 194 der Grondwet ontleende bedenking, die hij betoogde niet geldende te zijn, verklaarde hij zich tegen de beide op het eerste artikel voorgestelde amendementen.

De heer van Heemstra verdedigde zijn voorstel tegen de daartegen gemaakte aanmerkingen; en, om aan sommige daarvan te gemoet te komen, veranderde hij het aldus: „Middelbaar onderwijs is de voortzetting van het lager en de voorbereiding van het hooger onderwijs. Het wordt gegeven aan: *a.* latijnsche scholen en gymnasien; *b.* burgerscholen; *c.* scholen voor landbouw, handel, zeevaart en industrie."

De heer Kappeyne van de Coppello stelde de volgende gewijzigde redactie van art. 1 voor: „Middelbaar onderwijs is het onderwijs in de levende talen en hare letterkunde, in de algemeene en vaderlandsche geschiedenis en aardrijkskunde en in de wis- en natuurkundige waarheden, dat buiten de grenzen van het lager onderwijs gegeven wordt."

De minister van binnenlandsche zaken vroeg daarna uitstel der verdere behandeling tot morgen, ten einde zijn oordeel omtrent het laatst voorgestelde amendement te vestigen, en te onderzoeken, of de voorgedragen omschrijving ook met een der onderdeelen van het wets-ontwerp in strijd was.

— Een bij het departement van kolonien ontvangen regeringstelegram, gedagteekend: Buitenzorg 30 Januarij jl., luidt: „In bijna den geheelen Archipel heerschen koortsen en dyssenterie. Vooral Patjitan heeft daarvan veel geleden. Overigens niets bijzonders."

— Bij den Raad van State, afeeeling voor de geschillen van bestuur is in de vergadering van gisteren o. a. ingekomen een koninklijk besluit van den 21 Februarij ll., no. 134, houdende beschikking op het geschil tusschen de gemeenten Groningen en Tietjerkstradeel, over het domicilie van onderstand van Haargien, ook genaamd Saartje of Marchien Bakker. Bij het koninklijk besluit is verklaard, dat de gemeente Groningen is het domicilie van onderstand van genoemde behoeftige.

Van den 6den. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over art. 1 van het wets-ontwerp tot regeling van het middelbaar onderwijs en de daarop voorgestelde amendementen van de heeren van Heemstra, Wintgens en Kappeyne van de Coppello.

De heer Kappeyne van de Coppello heeft zijn amendement tegen de van regeringswege ingebragte bedenkingen verdedigd en verklaard, aangezien hij gaarne de scholen wenschte tot stand gebragt te zien, die in het wets-ontwerp bedoeld werden, zijn amendement in te trekken.

Het amendement van den heer van Heemstra werd daarna met 53 tegen 13 stemmen verworpen.

Het amendement van den heer Wintgens, strekkende om in art. 1 aan het slot achter het woord *uitstrekt* te voegen: „alsmede die welke moeten dienen ter voorbereiding tot het hooger onderwijs. Het onderwijs in de laatstgenoemde vakken aan de gymnasien wordt in zijn verband tot het hooger onderwijs bij de wet geregeld", werd met 37 tegen 29 stemmen verworpen.

Het artikel zelf van het wets-ontwerp, luidende: „Tot het middelbaar onderwijs worden gerekend te behooren alle vakken welke volgens deze wet onderwezen worden aan de scholen, waarover zij zich uitstrekt", werd met 43 tegen 23 [illegible] veranderd aangenomen.

Bij de behandeling van art. 2 werd door den heer Groen van Prinsterer voorgesteld de laatste alinea aldus te lezen: [illegible] onderwijzers van scholen, van overheidswege [illegible] sidieerd, is van toepassing het [illegible] 28 Augustus 18[illegible] scholen [illegible]

Bij art. 11 werd door den heer van Eck een amendement voorgedragen, strekkende om de 1ste alinea aldus te lezen: „Deze wet is niet toepasselijk op inrigtingen van onderwijs der zee- en landmagt noch op de onderwijzers bij die inrigtingen aangesteld; *ten aanzien van welke het middelbaar onderwijs wordt geregeld bij eene nadere wet*", welke laatste woorden door hem werden bijgevoegd. De behandeling van dit voorstel werd tot den volgenden dag uitgesteld, ten einde den minister van oorlog gelegenheid te geven daarover zijne zienswijze mede te deelen.

De beslissing over art. 13 werd uitgesteld tot na de afdoening van art. 14 en het daarop door de heeren Heemskerk Azn. en Cool voorgestelde amendement. Dit artikel bepaalt de oprigting van ten minste ééne burgerschool in elke gemeente, waar de bevolking tien duizend zielen te boven gaat, terwijl de voorstellers verlangden, dat de gemeenten zelve over de behoefte aan zoodanige inrigting zouden oordeelen. De heer Heemskerk Az. lichtte het amendement toe, waarna besloten werd de voortzetting der beraadslaging op den volgenden dag te doen plaats hebben.

In deze zitting is medegedeeld, dat door de afdeelingen o. a. benoemd zijn tot rapporteurs voor het wets-ontwerp tot onteigening van perceelen voor den spoorweg van Leeuwarden naar Groningen, de heeren: Wybenga, Westerhoff, van Heiden Reinestein, Idzerda en Kingma.

Van den 7den. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp tot regeling van het middelbaar onderwijs. De beraadslagingen hebben geleid: 1. dat met 46 tegen 16 stemmen is verworpen een amendement van den heer van Heemstra op art. 14; 2. dat met 35 tegen 28 stemmen is verworpen het door de voorstellers nog gewijzigde amendement van de heeren Heemskerk Az. en Cool; 3. dat het art. 14 zelve met 36 tegen 27 stemmen werd aangenomen, nadat de regering nog de bepaling in het artikel had ingelascht, dat vrijstelling kan worden verleend aan die gemeenten, waarin reeds op eene andere wijze in de behoeften is voorzien; 4. dat artikel 13 zonder stemming en discussie is aangenomen, en 5. dat het door den heer van Eck op art. 11 voorgestelde amendement, na de verklaring van den minister van marine, dat, indien de Grondwet werkelijk zoodanige regeling vordert, eene herinnering daaraan in dit ontwerp overtollig mag worden geaeht, is verworpen met 48 tegen 11 stemmen.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot nadere regeling van het tijdstip waarop de wet van 31 Mei 1861 (*Staatsblad* no. 49), houdende eene nieuwe regterlijke indeeling, zal in werking treden.

HARLINGEN, 8 Maart.

In antwoord op het Regeringsvoorstel, omtrent de proefneming tot wegruiming der *Pollen*, is door den Gemeenteraad in de zitting van donderdag l.l. besloten H.H. Gedeputeerden te berigten, dat de gemeente hare belangstelling in die zaak wil toonen door eene jaarlijksche bijdrage van *f* 10,000 voor ieder der beide proefjaren, doch, dat zij daartoe vervolgens geene gelden meer kan verstrekken, onverschillig of de proefneming al of niet gelukke.

LEEUWARDEN, 9 Maart.

Bij den burgerlijken stand in deze gemeente zijn van den 3 tot en met den 9 Maart aangegeven: geboren 19, overleden 16, gehuwd 1 paar.

— De vuurbol, waarvan onderscheidene dagbladen gewagen, vertoonde zich te Leeuwarden eensklaps, kort voor 7 uur in den avond van den 4 dezer, hij nam eene snelle en schuinsafdalende rigting door het westen heen en ging, na een paar minuten, in het Z.Z.O. onder, zonder dat daarbij eenig geluid werd opgemerkt of sporen zijn achtergelaten. In alle oorden des vaderlands, — ook in 't midden van Duitschland, is dit luchtverschijnsel gezien. Te 's Bosch hoorde men eenen slag als van een in de verte afgevuurd kanon; te Gouda een geweldig gerommel; te Hoog-keppel een, zoo het schijnt, nog zwaarder geluid. Te Veendam wil men dat gelijktijdig een meteoorsteen is gevallen.

— Het XVIII Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres, dat in de maand Junij aanstaande alhier zal worden gehouden, zal, naar het zich laat aanzien, zeer belangrijk worden. Het bestuur van dat Congres is, naar men verneemt, reeds zoo ver met de voorbereidende werkzaamheden gevorderd, dat binnen kort het programma zal kunnen worden gedrukt en uitgegeven. Van vele zijden ondervindt dat bestuur medewerking om het goede doel te bereiken. Niet alleen dat er van onderscheidene zijden door belangstellenden belangrijke sommen zijn toegezegd, om te worden uitgeloofd als bij de bij gelegenheid van het Congres te houden tentoonstelling van vee en landbouwwertuigen enz., maar door verschillende aanzienlijke ingezetenen zijn in de laatste dagen bovendien nog belangrijke geldelijke bijdragen ter beschikking van het Congresbestuur gesteld, tot dekking der vele te maken kosten. Dit voorbeeld hoopt men zal nog door vele anderen worden gevolgd, ten einde het Congresbestuur worde in staat gesteld, ook wat het finantiële betreft, het doel van het Congres zoo veel mogelijk te kunnen bereiken.

— Wij vernemen, dat er door onderscheidene ingezetenen van Tietjerksteradeel adressen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden geteekend, houdende bezwaren tegen de gebogen rigting van den spoorweg van Leeuwarden naar Groningen zoo als die in het onlangs aan de Kamer ingediende wets-ontwerp van onteigening is opgenomen.

— Door Z. M. is de hoogleeraar C. H. D. Buys Ballot benoemd tot rector magnificus der hoogeschool te Utrecht voor het akademiejaar 1863/64.

— Omtrent de verzending van brieven met de landmail naar Nederlandsch Indië via Marseille is thans van wege het ministerie van financien ter kennis der belanghebbenden gebragt, dat de aanwijzing met de Fransche paketboot niet langer vereischt wordt op het adres der brieven, welke men met dat middel weuscht te doen verzenden. Voortaan worden alle brieven bestemd voor Nederlandsch Indie met de eerst vertrekkende landmail, nadat zij op den post bezorgd zijn, verzonden uitgenomen alleen de zoodanige waarop eene andere gelegenheid bepaaldelijk is aangeduid, welke aanwijzing in dat geval zal gevolgd worden.

SEXBIERUM, 5 Maart. Naar wij vernomen hebben waren in het begin dezer week in den tuin van U. L. B. reeds aardappelen en groote boonen boven den grond. Daar die vruchten geheel op kouden grond geteeld en nimmer gedekt zijn, is dit zeker wel iets zeldzaams te noemen.

KUNSTNIEUWS.

Wij vestigen de aandacht op de voorstelling, die morgen (dingsdag) avond in den schouwburg zal worden gegeven ter gelegenheid der 50-jarjge tooneeldienst van den heer Rozenveldt. Het geldt hier een kunstenaar, die, even als vroeger zijn vader, steeds tot sieraad van ons nationaal tooneel heeft verstrekt en door wien ook het Leeuwarder publiek menigen genoegelijken avond heeft mogen doorbrengen. Onze kunstminnende stadgenooten zullen den jubilaris dan ook zekerlijk wel een blijk van belangstelling in zijn jubelfeest willen geven, hetgeen niet beter zal kunnen geschieden dan door de genoemde voorstelling, die zich (zie advertentie) ook door eene goede keuze van stukken onderscheidt, niet te verzuimen.

ROTTERDAM, 6 Maart. Tot predikant bij de Ned. Hervormde gemeente alhier is heden beroepen ds. F. Rauwenhoff, th. dr. te Zalt-Bommel.

— Ds J. Westrik, predikant te Oosterbierum, is te Driebergen beroepen.

250ste STAATS-LOTERIJ.

TREKKING DER DERDE KLASSE.

... Geene prijzen van *f* 1000 of daarboven.

INGEZONDEN STUKKEN.

IETS OVER FRIESLANDS ONTWIKKELING, IN VERBAND OOK TOT DE BEIDE ANDERE NOORDELIJKE PROVINCIËN DES RIJKS.

(**Suum cuique.**)

In het *Utrechtsch Provinciaal en Stedelijk Dagblad* van 19, 23, 26 en 29 Januarij jl. komt een in vier deelen gesplitst artikel voor, ten opschrift hebbende „het Noorden des Rijks." De algemeene strekking er van is eene vingerwijzing op de onderlinge belangen der drie noordelijke gewesten; de meer bijzondere schijnt ten doel te hebben lofbetoon aan den Commissaris des Konings in de provincie Groningen voor wat hij ten behoeve van dat gewest reeds deed en nog doet. Het lokte teregtwijzing en weêrspraak uit, opgenomen in genoemd dagblad van 31 Januarij en 18 Februarij, en in de *Friesche Courant* van 16 en 23 Februarij. Eenige nadere beantwoording schijnt echter niet overbodig, eensdeels omdat het *Utrechtsch Dagblad*, immers voor alsnog, niet gezegd kan worden te behooren tot de in *Friesland* algemeen verspreide dagbladen, — en ten anderen omdat aanvulling hier en daar van wat reeds werd aangevoerd tegen sommige stellingen en beweringen des schrijvers haar nut kan hebben.

Daartoe strekke, wat *Friesland* betreft, het navolgende:

I.

De schrijver van „het Noorden des Rijks" vangt zijne beschouwing aan met de opmerking, dat de vroeger vrij algemeene klagte over miskenning van de belangen der drie noordelijke provinciën door de regering thans niet meer zoo dikwijls en niet meer zoo ernstig wordt gehoord. Hij schrijft dit toe èn aan eene blijkbaar meer werkdadige behartiging dier belangen door 's lands bestuur èn aan het minder partijdig oogpunt, waaruit de bevolking tegenwoordig de zaak beschouwt. „De naijver", zegt hij, „die hier vroeger ook tusschen de provinciën zelven „bestond en dikwijls tot allerlei bekrompene, kleingeestige mee„ningen en handelingen leidde, begint van lieverlede te wijken, „en leert men er de groote, onderlinge belangen uit een ander „standpunt te beoordeelen, terwijl het „tracht eerst u zelven „te helpen, als gij geholpen wilt worden" meer en meer in toe„passing wordt gebragt."

Al dadelijk valt te betwijfelen, of de redegeving van den schrijver volkomen juist is, bepaaldelijk wat betreft den gewestelijken naijver van vroegeren tijd, waarop hij wijst. In zijne herinnering zij daartoe teruggeroepen de onder de voormalige republiek bestaande orde van zaken, die medebragt, dat ieder gewest, souverein op zich zelven, ten aanzien zijner belangen, waar deze niet met de algemeene der unie in aanraking kwamen, als afzonderlijke staat handelde en in dien zin bijzonder voor *zijn* terrein, voor *zijne* ingezetenen waakte, zonder het belang van buurgewesten daarbij te betrekken, zoolang zijn eigenbelang daartoe niet noopte. Dit lag in den aard der zaak door gemis aan den gemeenschappelijken band, die eerst later geboren werd, toen de één en ondeelbare republiek den foederatieven staat, zoo als die vroeger bestond, verving, om vervolgens in een constitutioneel Koningrijk te verwandelen. Dat gewestelijke naijver zich daarbij dikwerf openbaarde, 't zij aangenomen, maar men doet, onzes erachtens, verkeerd met dien naijver nu nog mede op den voorgrond te stellen en daarin hoofdzakelijk de bron te zoeken van menige handeling, welke door veranderde omstandigheden en inzigten van onzen tijd gewraakt kan worden. De eigenlijke bron lag daarbij in ons voormalig staatswezen zelven, dat aan gewestelijke afzondering en zeker egoïstisch bewaken daarvan geredelijk voedsel gaf.

Buitendien zij niet uit het oog verloren, dat ook de natuurlijke ligging van verschillende oorden van denzelfden staat tot eene wederzijdsche verhouding voert, waarbij zamenstemming van belang niet dan voorwaardelijk kan plaats grijpen. De voorzorgen, welke bij zoodanige omstandigheid over of weder tot bevestiging van belangen worden geboden, zijn kwalijk aan te merken als uitvloeisels van een ongepasten naijver. Een niet letten hierop brengt ligtelijk tot eene averegtsche beoordeeling van dezen en genen door het voorgeslacht verordenden en ook later aanbehouden toestand. Wat verder volgt zal mogelijk doen uitkomen, dat onze schrijver daarop wat meer indachtig had moeten zijn.

Wij willen evenwel op het gebied van algemeene stelling en beschouwing niet met hem redetwisten. Wij stemmen ook gaarne met hem in, dat onze tijd zich gunstig onderscheidt door onderlinge belangen van een ruimer standpunt te beschouwen, dat er in dit opzigt een betere en mildere geest heerscht. Waar wij echter bepaaldelijk en met kracht tegen opkomen, het is de volgende bewering, welke hem uit de pen vloeide:

„Moesten wij op de vraag, of die betere en mildere geest in „elk van de drie genoemde provinciën in nagenoeg gelijke mate „is doorgedrongen, een antwoord geven, dan zouden wij Fries„land het laatst noemen, omdat wij gelooven dat die welva„rende, ja rijke provincie, uit eigen kracht wel meer kan doen „tot vermeerdering van haren bloei. Zij schijnt die kracht nog „niet genoeg te kennen, of de waarde van 't geen zij op mate„rieel gebied door haren rijkdom kan verkrijgen te gering te „achten; althans groote ondernemingen tot bevordering van han„del en scheepvaart werden aldaar minder tot stand gebragt."

De lezing dier redenering bezorgde ons de geruststelling, dat geen Fries haar op het papier had kunnen stellen, zonder een volslagen vreemdeling te zijn in het gewest zijner inwoning. Maar het moest tevens onze bevreemding opwekken, dat iemand buiten *Friesland* dan de pen had kunnen opvatten, om een zoo miskennend oordeel uit te spreken, vermits bij de publiciteit, welke reeds sedert vele jaren gegeven wordt aan de handelingen der provinciale en andere besturen, onkunde in dit opzigt niet behoeft te bestaan en niet bestaan mag voor hem, die zich ten taak stelt het publiek voor te lichten. De gedrukte notulen van de handelingen der Staten, de in belangrijkheid zoo zeer toegenomen verslagen van den toestand der provincie, de provinciale bladen zijn voor den weetgierige daar, om juiste kennis van zaken op te doen en zich tegen daadzakelijke dwaling te vrijwaren.

't Bedenken van dit een en ander gaf ons dan ook de vernieuwde overtuiging, dat men, om in groote trekken een onderwerp zamen te vatten, vóór alles met de onderdeelen daarvan naauwkeurig vertrouwd dient te zijn, en dat die kennis, wat Friesland aangaat, ten eenenmale aan den schrijver der artikels heeft ontbroken. Zijne goede bedoeling moge aangenomen worden, maar de juistheid zijner geheele redenering te erkennen, 't zoude roof aan de waarheid zijn.

Laat ons zijne stellingen kortelijk ter toetse brengen.

1°. *Friesland kan uit eigen kracht wel meer doen tot vermeerdering van zijnen bloei; het schijnt die kracht nog niet genoeg te kennen, de waarde van wat daardoor verkregen kan worden te gering te schatten.*

Op de vraag, of de provincie Friesland alles heeft gedaan, waartoe zij naar hare krachten in staat was, kan, zoo als te regt werd opgemerkt door Jhr. *Engelen* (*Utrechtsch Dagblad* van 18 Februarij) moeijelijk een objectief antwoord gegeven worden. Subjectief echter deelen wij diens gevoelen, dat een toestemmend antwoord niet twijfelachtig kan zijn. Bij menigeen, die de hier in de laatste jaren zoo krachtig uitgevoerde werken beschouwde, met het oog op het daartoe noodig kostenbedrag en op den daaruit ontsproten gewestelijken schuldenlast, in verband met de aanzienlijke opvoering van de hoofdelijke omslagen voor gemeente-behoeften, — bij menigeen rees zelfs wel de gedachte, dat er mogelijk reeds meer gedaan is dan de krachten in billijkheid toelieten, dat men althans niet te weinig deed.

Om intusschen met kennis van zaken te oordeelen, dient men in de eerste plaats te weten, wat er dan al zoo geschied is, en daartoe strekke de volgende herhaling van de in de *Leeuwarder Courant* van 20 Februarij jl. geleverde opgaaf. Zij leert ons, op grond van door het gewestelijk bestuur opgemaakte staten, het volgende:

In Friesland is van 1827 tot en met 1862 tot verbetering van de kanalen van algemeene afstrooming en scheepvaart besteed eene som van *f* 2,843,612.16, waartoe is bijgedragen door de onderhoudpligtigen *f* 1,015,052.28^5 en door de provincie *f* 1,828,559.87^5.

In Friesland werd van 1842 tot en met 1862 voor verbetering van wegen uitgegeven eene som van *f* 4,607,088.16^5, waarvan door de gemeenten is gedragen *f* 3,738,822.75 en door de provincie *f* 868,265.41^5.

Bij zamentrekking geeft een en ander een geheel bedrag van uitgaven voor kanalen en wegen van *f* 7,450,700.32^5, waartoe door de provincie werd bijgedragen *f* 2,696,822.28^5, onder aftrek van *f* 341,232.66^5 wegens genoten rijkssubsidie, behalve nog eene mede sedert 1851 door het rijk verstrekte bijdrage van *f* 5000 jaarlijks, voor den aanleg van den kunstweg van Heerenveen over Gorredijk enz. naar den Groninger straatweg.

(*Wordt vervolgd.*)

PER TELEGRAAF.

ATHENE, 8 Maart.

De Beijersche consul, de heer Bernau, is uit het policie-bureau naar de criminele gevangenis overgebragt

LONDEN, 9 Maart.

Door *Reuters Office* zijn berigten ontvangen van New-York, loopende tot den 25 Februarij. Het bombardement tegen Vicksburg was den 18den aangevangen. — Te New-Orleans was eene sterke beweging tegen de regementen slaven ontstaan. — De Senaat te Washington had magtiging verleend om de habeas corpus acte te schorsen. — Het gepantserde oorlogschip *the Queen West*, toebehoorende aan de Unie, was door de Zuidelijken vermeesterd.

Uit de diplomatieke bescheiden van het congres te Parijs in 1856 blijkt omtrent Polen, dat graaf Orloff tegenover lord Clarendon en markies Walewski in naam van den Keizer van Rusland verbindtenissen heeft aangegaan omtrent hervormingen in Polen.

's GRAVENHAGE, 9 Maart.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de heer Viruly, na de gevorderde eeden te hebben afgelegd, zitting genomen.

Ingekomen is een wets-ontwerp, houdende wijziging der bepalingen omtrent het buitenlandsch gedistilleerd, alsmede een tot schikking nopens het tractaat met Frankrijk.

De beraadslagingen over het wets-ontwerp tot regeling van het middelbaar onderwijs zijn daarna voortgezet. Artt. 15 tot 19 zijn aangenomen. Twee amendementen op art. 18 (15 rijksburgerscholen) zijn verworpen. Op art. 19 is aangenomen een amendement van den heer Begram, tot instelling van *een* in plaats van *twee* landbouwscholen.

Morgen zal de beraadslaging worden voortgezet.

Bij het in de zitting van zaturdag ingekomen wets-ontwerp tot nadere regeling aan het tijdstip, waarop de nieuwe regterlijke indeeling zal in werking treden, wordt dat tijdstip bepaald op 1 September 1864 of vroeger.

AMSTERDAM, 9 Maart.

				7 Maart.	*Heden.*
NEDERLAND.	W. Schuld	2 1/2	pct.	63 3/8	63 7/16
„	dito	3	„	76 1/16	76 1/8
„	dito	4	„	99 5/8	99 5/8
„	Handelm.	4 1/2	„	—	140 5/8
SPANJE	Obligatien	2	„	46 3/16	46 3/8
„	dito	3	„	53 1/4	49 15/16
„	binnenl.	3	„	—	—
PORTUGAL.	Obligatien 1853	3	„	46 5/8	46 3/4
„	dito 1856/1860	3	„	45 15/16	45 13/16
RUSLAND.	H. & C° 1798/1816	5	„	101 7/8	101 7/8
„	dito 1828/1829	5	„	100 7/8	101
„	S. & C° 5de S.	5	„	83 3/4	83 3/4
„	dito 6de S.	5	„	90 5/8	90 3/8
„	H. & C° 2-4 L.	4	„	76 1/8	76 1/4
„	dito 1860	4 1/2	„	91	90 7/8
OOSTENRIJK.	Metalliek	5	„	60 3/4	61
„	dito	2 1/2	„	31 1/8	31 3/16
„	bet. Amsterd.	5	„	80 1/4	80 5/16
„	Nationale 1854	5	„	65 13/16	66 1/16

Oblig. 3 pct. Mexico 30 1/2, 5 pct. Griekenland (1825), blaauw, 19 1/2, Dito Coup. *f* 2 11/16, 5 pct. Amerika 62 1/2, 6 pct. Dito 65 3/4, Russische Spooren *f* 199.75, Oostenr. Loten 1860 *f* 486, Venez. 2 pct. 23 3/8, Dito 1 pct. 12 1/16, Grenada 2 pct. 32, Dito 1 1/8 pct. 8 5/16, 6 pct. Turkije, binnenlandsche, 39 3/8.

[*Effecten-Societeit*, 8 Maart. 3 pct. Spanje 50, 5 pct. Metalliek 60 13/16, 5 pct. Nationale 65 7/8, 1 1/8 pct. Gren. 8 1/2, 3 pct. Mexico 30 3/8, 5 pct. Amerika 63 1/2, 5/8, 6 pct. Dito 67 1/2, 5/8, 6 pct. Turkije, binnenl., 39 1/8, 3/8, 5/16.]

WEENEN, 9 Maart. Metallieken 75.30, id. Nationale 5 pct. 81.80, Wissel op Londen 115.40.

PARIJS, 9 Maart. Rente 3 pct. 70.05.

LONDEN, 9 Maart. Consols 92 1/2.

LONDEN, 9 Maart. Granen flaauw. — Oliën onveranderd. — Aanvoer en prijzen aan de veemarkt: 3475 Runderen, 5/; 10,570 Schapen, 6/; 131 Kalveren, 6/6; 350 Varkens.

AMSTERDAM, 9 Maart. Granen onveranderd. — Koolzaad op 9 vat op April *f* 546 (91 p. v.), op het najaar *f* 471 (78 1/2 p. v.). — Raapolie, vliegend *f* 52.25, op Mei *f* 51.62 1/2, op het najaar *f* 45.25; Lijnolie vliegend *f* 43, op het voorjaar *f* 42 62 1/2, op het najaar *f* 42.37 1/2.

LEEUWARDEN, 6 Maart. Boter *f* 52, aanvoer 329 1/4, 187 1/8 en 26 1/16 vaten. — Veemarkt: 521 Runderen: 212 vette Koeijen *f* 115 à *f* 265, 38 melke *f* 50 à *f* 160, 15 vare *f* 45 à *f* 130, 26 kalfs *f* 70 à *f* 170, 23 Vaarsen *f* 40 à *f* 125, 8 Pinken *f* 25 à *f* 55, 173 Ossen *f* 80 à *f* 270, 16 Stieren *f* 30 à *f* 130, 10 vette Kalveren *f* 14 à *f* 36; 79 Varkens: 45 vette *f* 45 à *f* 90, 34 magere *f* 14 à *f* 45; 93 Schapen: 26 vette *f* 15 à *f* 34, 14 melke *f* 9 à *f* 17, 17 magere *f* 6 à *f* 14, 36 Lammeren *f* 6 à *f* 13. De handel in het vet Vee was iets vlugger, overigens onveranderd.

BOLSWARD, 5 Maart. Boter *f* 52.50 à *f* 54, aanvoer 149 1/4 en 54 1/8 vaten.

DRAGTEN, 5 Maart. Boter *f* 52 à *f* 48. — Rogge *f* 7.40 à *f* 7, Boekweit *f* 6.60 à *f* 5.75, Haver *f* 3.75.

GRONINGEN, 6 Maart. Tarwe met weinig handel in een doen, oude Rogge nagenoeg als voren; nieuwe slap en te vergeefsch aangeboden, Boekweit 10 ct. lager, Garst in een doen, dikke Haver prijshoudend, blanke Voer wel zoo willig, zwarte niet driftiger, Boonen weinig begeerd, grove Gort slap. — Zaden bijna zonder handel. — Raapolie, bij gerijf *f* 51, vliegend, bij partij *f* 50.25 à *f* 50.50; Lijnolie, bij gerijf *f* 43, vliegend bij partij *f* 42.50.

De Winteravond-vergadering van het FRIESCH GENOOTSCHAP van GESCHIED-, OUDHEID- en TAALKUNDE wordt UITGESTELD tot Donderdag 19 Maart.

SCHOUWBURG TE LEEUWARDEN,

Heden DINGSDAG 10 MAART,

ter Gouden Jubelviering der 50-jarige Tooneeldienst van ROSENVELDT.

ARME JACQUES, tooneelspel. **KRELIS LOUWEN of Alexander de Groote op het Poëtenmaal,** *voorafgegaan door eene Hulde aan den Jubelaris, waartoe de Zaal feestelijk zal zijn gedecoreerd. — Aanvang 7 uur.*

EVANGELISCHE MAATSCHAPPIJ,

DEPARTEMENT FRIESLAND,

AFDEELING *LEEUWARDEN.*

OPENBARE VERGADERING op Vrijdag den 13 Maart 1863, des avonds te 7 uren, in de Groote Zaal van den Heer W. VAN DER WIELEN.

Sprekers: De W.E.Z.G. Heeren P. H. HUGENHOLTZ en W. R. POOLMAN.

Alle belangstellenden, en inzonderheid de Leden van verschillende Protestantsche Genootschappen, met hunne Vrouwen, worden tot bijwoning van deze vergadering uitgenoodigd.

J. G. OTTEMA, *Secretaris.*

Friske Winterjoune Nocht,

in de Groote Zaal van den Heer v. d. Wielen, op **Donderdag** 12 Maart 1863, 's avonds 7 1/2 uur.

Entrée f 0.49.

⁂ **50-jarige echtvereeniging** van:
JAN LEENDERTS WASSENAAR en GRIETJE HERKES VIERZEN.
Birdaard, den 28 Febeuarij 1863.

50-jarige echtvereeniging
VAN
JETZE LENTZ
EN
METTJE ANNES DONKER.
Workum, den 10 Maart 1863.

Vijf en twintigjarige echtvereeniging
VAN
R. GORTER
EN
T. W. STAM.
Sneek, 1 Maart 1863.

⁂ Getrouwd:
Kaapstad, R. MERKELBACH en
19 Januarij 1863. C. M. BERGHUIJS.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bepaald bijzondere kennisgeving aan te nemen.

⁂ Getrouwd:
J. J. VAN EIJK VAN VOORTHUIJSEN, van *Arnhem*, en R. DE HAAN.
Leeuwarden, den 3 Maart 1863.

⁂ Getrouwd te St. Anna-Parochie, den 5 Maart 1863:
R. K. DE GROOT en
R. T. DE JONG.
Familie en Vrienden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

⁂ Getrouwd te St. Anna-Parochie, 5 Maart 1863:
P. DE GROOT, van *Brantgum*, en
D. SCHAT, van *St. Anna-Parochie.*

Mijn Heer en Mevrouw VAN EIJK VAN VOORTHUIJSEN betuigen, ook namens de Familie, hunnen dank voor de bewijzen van deelneming aan hen bij de voltrekking van hun huwelijk bewezen.
Leeuwarden, den 3 Maart 1863.

⁂ Heden beviel van eene DOCHTER W. J. FENNEMA, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, 1 Maart 1863. D. E. VAN DRIESUM Dz.
Eenige kennisgeving.

LEEUWARDEN, 2 Maart 1863. Voorspoedig bevallen van een MEISJE GEESKE KUIPERS — HARTMANS.
O. KUIPERS, *Mr. Bakker.*

⁂ Bevallen van éene DOCHTER JOUKJEN H. BAKKER, Echtgenoot van IJ. H. PRINS,
Stiens, 3 Maart 1863. *Bakker.*
Eenige kennisgeving.

EELDE, den 3 Maart 1863. Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON M. J. OFFERHAUS—DOORNBOS.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER A. FORTUIN, Echtgenoote van
Dragten, den 3 Maart 1863. D. DE VRIEZE.

⁂ Bevallen van een ZOON T. ALTA—REIDSMA.
Makkum, 4 Maart 1863.
Eenige kennisgeving aan Familie en Vrienden.

⁂ Bevallen van eenen ZOON J. VAN DER STEEN, Echtgenoot van
Leeuwarden, 4 Maart 1863. P. PLUKKEL.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER C. E. POSTMA — FERWERDA.
Leeuwarden, 5 Maart 1863.

⁂ Bevallen van een ZOON R. VAN GOINGA—ADAMA.
Baard, 5 Maart 1863.

⁂ Door 's Heeren goedheid voorspoedig bevallen van een ZOON M. POT, geb. JONGBLOED.
Woudsend, 6 Maart 1863.

⁂ Bevallen van een ZOON M. A. IJPMA, Echtgenoot van W. W. DE GAVERE.
Oosterend, den 6 Maart 1863.

HARDEGARIJP, den 6 Maart 1863. Bevallen van een ZOON E. WADMAN, geliefde Echtgenoote van
G. G. REITSMA.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

⁂ Bevallen van een welgeschapen Zoon S. H. BRAND-[illegible]
[illegible]

⁂ Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER J. STEENSMA, geliefde Echtgenoote van
Bolsward, 7 Maart 1863. P. CORNs. WESTERBAAN.

⁂ Heden beviel door Gods goedheid van een welgeschapen ZOON mijne geliefde Echtgenoote HIJLKJE IJBELES HUIZENGA. H. B. BROUWER.
Valom, den 8 Maart 1863.

⁂ Heden overleed mijne Echtgenoote HELENA JANS KUIPERS, in den ouderdom van ruim 65 jaren.
Sneek, E. G. VLINK.
den 28 Februarij 1863. Mede namens de Familie.

⁂ Heden overleed, na eene kortstondige, maar hevige ongesteldheid, mijn waarde Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Vader, STEFFEN DOUWES BARTSTRA, in leven Koopman en Winkelier, in den ouderdom van ruim 59 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van bijna 36 jaren.
De Heer, Wiens doen enkel liefde is, steune en trooste mij, mijne Kinderen en Behuwdkinderen.
Bolsward, Uit aller naam,
den 2 Maart 1863. S. J. MOBACH,
Wed. S. D. BARTSTRA.
De vele Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.
N.B. *De Affaire blijft op denzelfden voet voortduren.*

⁂ Heden overleed, na eene ongesteldheid van eenige dagen, mijne waarde Echtgenoot TETJE SIJBRENS DOUMA, in den ouderdom van ruim 70 jaren, na eene echtvereeniging van 48 jaren.
Bergum, 2 Maart 1863. T. HAJSMA.

⁂ Heden overleed, tot onze diepe droefheid en innige smart, ons geliefd oudst Zoontje, PAULUS, in den aanvalligen leeftijd van bijna 5½ jaar. Zoo werden ons in ruim een jaar drie geliefde panden ontnomen, waarvan het laatste ruim vier weken is geleden.
De Heere geve ons in Zijnen ondoorgrondelijken raad in geloofsonderwerping te berusten.
Oosterend, S. P. STRIKWERDA.
den 2 Maart 1863. J. F. KOOPMANS.

⁂ Heden overleed zeer plotseling, in den ouderdom van 62 jaren en 7 maanden, mijn dierbare Vader WIEBE HIDDES KORENSTRA, in leven Opzigter bij den Waterstaat. H. KORENSTRA Wz.
Stavoren, den 2 Maart 1863.
Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

⁂ Heden namiddag, omstreeks 4 uur, overleed, na een kortstondig doch hevig lijden, onze geliefde oudste Zoon, ROELOF, in den ouderdom van 17 jaar en 7 maanden. Moge hij nu zoo veel te grooter zaligheid smaken, naar mate zijn geheele leven hier beneden eene aaneenschakeling van smart en lijden is geweest.
Oldeberkoop, J. R. BUITENGA.
2 Maart 1863. B. A. DE JAGER.

⁂ Twee onzer Lievelingen, in den bloei des levens, nam de Hemelsche Vader binnen weinige dagen na elkander van ons tot Zich. SIPKJE, ruim 17, en TJITZE, bijna 22 jaren oud. Het herdenken aan de genoegens der geliefden hier, stemt ons bij het gemis tot diepe droefheid.
Stiens, P. A. FEENSTRA.
den 3 Maart 1863. R. T. KOOISTRA.

⁂ Heden morgen omstreeks zes uur overleed zacht en kalm, na eene hevige ongesteldheid van eenige dagen, mijne veel geliefde Dochter TETJE, in den nog jeugdigen leeftijd van bijna 23 jaar, diep betreurd door mij en hare Broeders.
Oostrum, A. B. MELLEMA,
3 Maart 1863. Wed. B. W. TERPSTRA.
Algemeene kennisgeving.

⁂ Na een langdurig, maar geduldig lijden, ontsliep heden morgen, te 8 1/2 ure, mijne geliefde Echtgenoote SIJTSKE RIENTZES VAN WIJNGAARDEN, in den ouderdom van 42 jaren en 8 maanden. Zij was voor mij, bijna 21 jaren, eene getrouwe gade en voor onze twee Kinderen steeds eene liefdevolle Moeder.
Miedum, H. P. DE JONG.
den 4 Maart 1863. Mede uit naam der Kinderen.

BOLSWARD, 5 Maart 1863. Heden nacht overleed mijn lief eenigst Kindje DIEUWKE MARTHA, slechts negentien weken oud. T. FENNEMA,
Wed. B. A. JANSEN VAN GELDER.

⁂ Het behaagde den God van ons leven heden, in den jeugdigen ouderdom van 24 jaren, van mijne zijde weg te nemen mijn mij zoo dierbare Echtgenoot LOUIS MAURITS SCHRIJVER, 1ste Commies bij de huishoudelijke dienst in de Strafgevangenis alhier.
Naauwelijks 9 maanden gelukkig gehuwd, blijft mij niets over dan een weemoedig herdenken aan dat kortstondig geluk.
Leeuwarden, A. KOOL,
6 Maart 1863. Wed. L. M. SCHRIJVER.

HOOFDONDERWIJZER.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BARRADEEL noodigen uit degenen, die bevoegd en genegen zijn om te worden benoemd tot HOOFDONDERWIJZER in de Openbare School voor gewoon Lager Onderwijs te *Sexbierum*, om zich daartoe aan te melden, in geschrifte en *vrachtvrij*, bij hen Burgemeester en Wethouders, vóór of uiterlijk op den 24 dezer, met overlegging van de vereischte stukken, en vervolgens in persoon, op Donderdag den 2 April e.k., 's morgens ten 9 ure, aan het Schoollocaal ten gemelden dorpe, ten einde vergelijkend te worden geëxamineerd.

Aan opgemelde Betrekking is verbonden:

1⁰. eene jaarwedde uit de dorpskas van *zeven honderd gulden*, behoudens nog verwacht wordende goedkeuring van HH. Gedeputeerde Staten daaromtrent;

2⁰. vrije Woning, zoo mogelijk met een Tuin, of, voor zooverre en voor zoo lang die Woning niet wordt aangewezen, eene vergoeding deswege, berekend naar *f* 150 in het jaar.

Van de bijposten door wln. den persoon des laatsten Hoofdonderwijzers bekleed, zal, althans die van Plaatselijke Ontvanger te Sexbierum, van de gemeentelijke indirecte belasting, jaarlijks omstreeks *f* 70 opbrengende, waarschijnlijk eerst na de indienst-treding van den nieuwen Hoofdonderwijzer worden vervuld, ten einde de gelegenheid voor hem open te houden, om er naar te kunnen dingen.

Sexbierum, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
7 Maart 1863. COLLOT D'ESCURY, *Burgemeester.*
E. J. ALTA, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL convoceeren bij deze de Floreenpligtigen van de dorpen *Exmorra* en *Hichtum*, om te compareren, ieder in desselfs respective Dorpskerk, op Vrijdag den 20 Maart 1863, 's voormiddags elf uur, ten einde te stemmen een VOLMAGT [illegible]
[illegible]

---

stra baron thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg, door vertrek bedankt hebbende.
Bolsward, *Burgemeester en Wethoudere voornoemd,*
den 7 Maart 1863. T. MULIER.
De Secretaris, J. BINKES.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL convoceeren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van *Cornwerd*, om te compareren op Woensdag den 18 Maart 1863, 's voormiddags 11 uur, in de Kerk aldaar, ten einde te delibereren en te besluiten omtrent het bedrag dat uit de Kerkebeurs zal worden verleend tot de jaarwedde van den te beroepen Onderwijzer in gemeld dorp.
Bolsward, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 7 Maart 1863. T. MULIER.
De Secretaris, J. BINKES.

HULP-ONDERWIJZER.

In de gemeente Wonseradeel, dorp Arum, wordt verlangd een HULP-ONDERWIJZER, op eene jaarwedde van *f* 350. — Die daartoe genegen zijn, worden uitgenoodigd om de vereischte stukken in te zenden ter Secretarie dier Gemeente te Bolward, vóór den 21 Maart e. k.
Burgemeester en Wethouders van Wonseradeel,
T. MULIER.
De Secretaris, J. BINKES.

WINKELHUIS EN STALLING TE DOCKUM.

De Notaris POSTHUMA zal op Vrijdag den 13 Maart e. k., 's avonds ten 7 uur, bij Jan van der Ploeg te Dockum, finaal verkoopen:

Eene WINKELHUIZINGE met STALLING voor 6 Koeijen, **Mestplaats** enz., staande op het Waltje, nabij de voormalige Halvemaanspoort te Dockum; door Tjamme Dijkstra als eigenaar bewoond; den 12 Mei e. k. te aanvaarden; waarop geboden is *f* 1200.

VERKOOP VAN BEKANT ZWOLSCH EIKEN HOUT.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal op Maandag den 16 Maart 1863, des voormiddags 10 uur, achter de Leeuwarder Courantdrukkerij aldaar, verkoopen:

5 ladingen bekant Zwolsch EIKEN HOUT, bestaande in extra zwaar Zaaghout, waarbij geschikt voor Watermolen-assen, zwaar en ligt KROMHOUT, DAMLEGGERS, HEK- en STEKPALEN.

GAS.

De Commissie vindt zich genoodzaakt nogmaals ter verduidelijking harer circulaires mede te deelen, dat zij zich voorstelt licht te leveren zoowel bij dag als bij nacht en voor de uitoefening van alle bedrijven en neringen.

Leeuwarden, 7 Maart 1863.

A. VAN ASSEN. T. ROMEIN.
Mr. E. ATTEMA. Mr. WIERDSMA SCHIK.
W. M. BREDEMEIJER. K. WIJBRANDI Jz.
Z. S. DE HAAN.

GAS-OLIE OF PARAFINE.

Deze Olie is helder als water, zeer zindelijk in het gebruik en brandt voordeeliger dan Patent-Olie. De gewone Moderateurs moeten voor de verbranding dezer Olie ingerigt worden; maar in de algemeen bekende Zuinigheids- of Spaarlampen brandt ze helder en mooi, zonder dat deze Lampen eenige verandering behoeven te ondergaan.

Zij wordt door ons afgeleverd, in primo qualiteit, à 35 cents de Nederlandsche kan, contant of per postwissel bij de bestelling.

Bij bestelling van een origineel fust, inhoudende circa 140 kan, wordt voor 't fust *f* 1.50 in rekening gebragt, die evenwel bij terugzending gerestitueerd zullen worden. Winkeliers genieten een belangrijk rabat. Brieven, geld, vaten, kruiken enz. *franco.*

Leeuwarden, den 9 Maart 1863.
J. REERINK Dz., Hoek Oosterstraat, C no. 25.
W. BEINTEMA Hz., Tuinen, A no. 244.

MAGAZIJN van Hoeden en Petten.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij heeft ontvangen **de nieuwe modellen** HOEDEN en PETTEN; de vorige modellen worden tot **verminderde prijzen verkocht.** Mede voorhanden eene groote partij EENDEVEDEREN, zeer geschikt tot het maken van nieuwe en tot aanvulling van oude Bedden, tegen een billijken prijs.
Leeuwarden, H. A. NIJLAND Hz.,
9 Maart 1863. *Wirdumerdijk.*

DAG- EN KOSTSCHOOL -- GORREDIJK.

De Ondergeteekende neemt de vrijheid zijne SCHOOL voor meer uitgebreid Onderwijs, waar grondig Onderwijs in de **Moderne Talen** en in de **Wiskunde** gegeven wordt, aan Ouders en Voogden aan te bevelen. Informaties naar de billijke voorwaarden te bekomen bij den Onderwijzer. K. JELLEMA Jz.
Gorredijk, den 7 Maart 1863.

HET GEMEENTEBESTUUR VAN OPSTERLAND, met belangstelling de gunstige resultaten van bovengenoemde **Inrigting van Onderwijs en Opvoeding**, gedurende haar tweejarig bestaan gevolgd hebbende, beveelt haar met het meeste vertrouwen aan Ouders en Voogden aan.
Beetsterzwaag, den 7 Maart 1863.
Het Gemeente-Bestuur voornoemd,
J. A. LIJCKLAMA À NIJEHOLT.
J. T. DE HAAN, *Secretaris.*

DAMPARTIJ

bij IJ. DE JONG onder *Bozum*, op Donderdag den 12 Maart 1863, om **eene ZILVEREN TABAKSDOOS,** door Liefhebbers, die *geen* Prijs of Premie hebben gewonnen.

TOUWSLAGERSKNECHTS,

(flinke Spinners), buiten de stad wonende, kunnen dadelijk vast werk bekomen bij C. W. PRUIS te Leeuwarden. Brieven franco.

KEUKENMEID GEVRAAGD.

Mevrouw WICHERS WIERDSMA te Wommels verlangt op 12 Mei e. k. eene KEUKENMEID van de P. G. Hoedanigheid. [illegible] goed gedrag, eerlijkheid en zindelijkheid. Brieven met getuigschriften franco.

Tegen Mei e. k. wordt gevraagd eene DIENSTBODE, tusschen de [illegible] jaar, P. Godsdienst [illegible]
[illegible]

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEEUWARDEN maken bekend, dat de **eerste VOORJAARS PAARDENMARKT** in deze gemeente invalt op **Dingsdag den 17 Maart e. k.**
Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 5 Maart 1863. J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

VERPACHTING EN VERKOOP VAN AARDE te Sloten.

DE BURGEMEESTER VAN SLOTEN zal op Maandag den 23 Maart 1863, des namiddags om 1 uur, ten Raadhuize der gemeente Sloten, verpachten:

De onderscheidene TOLHEFFINGEN in en ten behoeve der Gemeente geheven wordende, en wel, die aan de Langebrug, voor 2 jaren; — het REGT om in de Gemeentewateren te VISSCHEN en alle verdere middelen.

En alsdan tevens **verkoopen:**

Eene groote partij beste AARDE, gelegen aan het Bolwerk te Sloten, geschikt om per As of Schip te worden vervoerd.

Sloten, *De Burgemeester voornoemd,*
7 Maart 1863. IDZERDA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DONIAWERSTAL maken bekend, dat, ten gevolge besluit van H.H. Ged. Staten der Provincie, d.d. 9 September 1862, no. 21, is opgemaakt de **Legger** van Onderhoudpligtigen van het vaarwater *de Zijlroede*, voor zoover deze Gemeente aangaat, strekkende van de grensscheiding der gemeente Haskerland tot aan den Oudeweg; dat deze Legger, gedurende twee maanden, van af den 9 Maart e. k. ter Secretarie der Gemeente te Langweer voor de belanghebbenden ter inzage zal liggen, welke hunne bezwaren daartegen, binnen éene maand na den termijn van ter visie legging, aan Burgemeester en Wethouders voornoemd kunnen indienen.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Langweer, B. E. S. VAN WELDEREN RENGERS.
den 3 Maart 1863. W. HOOGLAND, *Secretaris.*

VERKOOPING VAN EENE WINKELHUIZING, TABAKSKERVERIJ en PAKHUIS te BOLSWARD.

De Notaris E. T. KUIPER te Bolsward zal, ten verzoeke van den WelEdel Gestrengen Heer Mr. H. H. HIDDINGA, Advocaat te Sneek, onder uitloving van strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene ruime en solied gebouwde WINKELHUIZING, voor vele Bedrijven geschikt en op gezochten stand aan de Koornmarkt te Bolsward, waarin gedurende vele jaren eene Tabaks- en Sigaren-Affaire is uitgeoefend, met grooten **Tuin**, hechte TABAKSKERVERIJ, ruim PAKHUIS en **vrije Steeg**, uitkomende aan de Nieuwmarkt, zoodanig als een en ander door Jan H. Brouwer wordt bewoond en gebruikt, en zulks, behoudens regt tot zamenvoeging, in 3 perceelen, als: *a.* de Winkelhuizing met grooten Tuin en vrije Steeg naar de Nieuwmarkt; *b.* de Tabakskerverij; *c.* het Pakhuis met Grond c. a.

Alles breeder bij billetten omschreven; den 12 Mei 1863 vrij door de koopers te aanvaarden ten gebruike.

Wie gading maken, komen op Saturdagen den 14 Maart 1863 bij de beschrijving en den 28 dito bij de finale toewijzing, telkens des avonds 7 uur, in *de Wijnberg* te Bolsward. Condities te vernemen bij den Notaris en den Heer HIDDINGA voornoemd.

WINKELHUIZINGE TE JOURE.

De Notaris BOKMA te Akkrum zal op Maandag 16 Maart 1863, 's avonds 7 uur, bij van der Heide te Joure, veilen: Eene beklante goed onderhouden WINKELHUIZINGE, bestaande in: Voorhuis, Voorkamertje, twee Woonkamers en Keuken, Stalling voor 8 Koeijen en Hooizolder, aan de Midstraat te Joure; door de Wed. H. van der Werf bewoond; aanvaarding 12 Mei 1863.

VASTIGHEDEN TE OUDEGA.

De Notarissen G. ZANDSTRA te Balk en I. J. VERWER te Makkum zullen, door het ministerie van eerstgemelde, na bekomen regterlijke magtiging, op Zaturdag den 21 Maart 1863, 's namiddags 3 uur, ten huize van H. Snijders te Galamadammen onder Koudum, provisioneel verkoopen:

1. Eene HUIZINGE, SCHUUR en **Erf**, met **Tuin** en **Boomgaard**, buiten de Smederij en Erf, alsmede een stuk **Weidland** te Oudega, kadaster sectie D no. 1091 deels en no. 1092, zamen groot 3 bunders 40 roeden ongeveer; bij Rein J. Draaijer in eigen gebruik; in 2 perceelen, met regt van zamenvoeging.
2. Een perceel WEIDLAND aldaar, sectie D no. 1103, groot 2 bunders 83 roeden; laatst gebruikt bij Durk Boelsma; in het vorig jaar verhuurd voor *f* 160; eigen aan Rein J. Draaijer.

Alles breeder bij billetten omschreven. — Aanvaarding: het Land dadelijk bij de finale toewijzing en het Huis 12 Mei 1863.

VOORLOOPIG.

BOEREBOELGOED, Woensdag 1 April 1863, op Ritseburen onder Tjerkwerd, ten huize gekwoteerd no. 80.

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

Paasch-Woensdag 8 April a. s. zal ten huize der Wed. H. R. HUITEMA te *Greontrep* **BOERENBOELGOED** worden gehouden door Notaris JORRITSMA.

DEN 17 APRIL 1863

zal **BOEREBOELGOED** worden gehouden ten huize van de Wed. TERPSTRA, op *Laad en Zaad* onder *Bolsward.*

VERHURING BIJ GESLOTEN BRIEFJES,

voor drie jaar:

van eene zeer vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met NIEUWE HUIZING te Oudega, kanton Hindeloopen, aan den nieuw aangelegden Grindweg over Woudsend op Sneek, ten kadaster van de gemeente Koudum bekend s. B, C en D, voor eene inhoudsgrootte van ongeveer 23 bunders.

De conditien liggen ter lezing bij de Wed. K. M. BOSMA te Oudega, alwaar de briefjes vóór of op den 18 Maart 1863 franco moeten worden ingeleverd.

BIJ AFBRAAK UIT DE HAND TE KOOP:

Een BOERESCHUUR, wijd 15,80 en lang 19 ellen, waarin drie zware beste Gebindten. De Stijlen wijd 6 en hoog 5,50 ellen, voorzien van beste Draaghouten en Jaagbanden, en zeven beste wel ingerigte Koestallen; staande aan het huis bewoond door den Koopman KEI B. POSTMA te Surhuisterveen.

[illegible] ongeveer 150 voer best **RIET TE KOOP**, *zeer lang.* [illegible] te bevragen bij HENDRIK VEENSTRA, [illegible]

VERHURING,

van eene **ZATHE** en **LANDEN**, groot naar naam en faam 22-04-61 (60 pondemaat) WEIDLAND, gelegen aan den Straatweg in het dorp Buitenpost.

De voorwaarden liggen ter inzage bij den Logementhouder DOUWE K. SMITS aldaar, van af Maandag den 9 dezer.

TE HUUR OP 12 MEI 1863:

Een HUIS met **Tuin** en groote **Werkplaats**, op het Noord te Warns, thans nog bewoond door de Wed. F. Joustra; te bevragen bij de firma G. HOUWINK te Sneek.

TE HUUR,

12 Mei 1863 te aanvaarden: Een WAGENHUIS met WONING, aan den Straatweg, even buiten de voormalige Vrouwenpoort te Leeuwarden. Te bevragen bij L. HARMENZON aldaar.

VOOR EEN SPOTPRIJS

biedt men, wegens noodzakelijke opruiming, met garantie **TE KOOP aan:**

Twee ZEER SOLIEDE **KERKORGELS;** het eene bijzonder geschikt voor eene kleine en het andere voor eene groote Kerk. — Adres met *franco* brieven, letters I. K., bij A. VAN ZUIJLEN te *Leeuwarden.*

AANBESTEDING,

bij gesloten briefjes:

van het **afbreken** eener OUDE en het weder **opbouwen** eener NIEUWE BOERENHUIZINGE, te Nijega, gemeente Hemelumer Oldephaart en Noordwolde, voor den Heer D. D. BREUNING, Geneesheer te Wolvega, en bewoond door L. C. van der Sluis; waarvan bestek en teekening van *heden Dingsdag* af ter inzage liggen bij den Logementhouder IJPMA te Balk; aanwijzing in loco op Dingsdag den 17 Maart, 's middags 12 uur; de briefjes moeten franco worden ingeleverd vóór of op den 20 Maart bij D. D. BREUNING te Wolvega.

AANBESTEDING,

bestaande in **vergrooting** en **vertimmering** der BOEREHUIZING op Baarderburen onder Arum, door de Wed. R. Tacoma bewoond. Bestek en voorwaarden liggen ter lezing bij J. MEIJER te Arum. Aanwijzing den 17 Maart 1863, voormiddags 10 ure.

Bij arrest van het Provinciaal Geregtshof in Friesland van den 4 Maart 1863 is **vernietigd** het vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den 5 November 1861, waarbij, ten verzoeke van den Heer ABRAHAM HARMENS Hz., Fabrijkant te Harlingen, de Heer WIJGER HARMENS, zonder beroep, wonende te St. Anna-Parochie, is gesteld onder **curatele.**
S. W. TROMP, *Procureur.*

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Sneek, contradictoirelijk gewezen den 2 April 1862 en op den 4 Februarij 1863 in hooger beroep bevestigd bij arrest van het Provinciaal Geregtshof van Friesland, is, ten verzoeke van TETJE DE HAAN, zonder maatschappelijke betrekking, wettig gedomicilieerd te Wommels, thans verblijf houdende te Sneek, tusschen haar en haren man AUKE EVERTS DE BOER, Koopman te Wommels, uitgesproken **scheiding** van **tafel**, **bed** en **bijwoning** en gevolgelijk ook van **goederen**, waarvan bij deze aankondiging geschiedt in voldoening aan het voorschrift van art. 828, in verband met art. 811 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.
Voor Extract conform,
Mr. B. S. STIENSTRA,
Procureur der Eischeres.

HOMOLOGATIE -- ACCOORD.

Bij vonnis van de Arrondissement-Regtbank te Sneek, dd. 4 Maart 1863, is het **accoord** door den failliet JAN HENDRIKUS BROUWER te Bolsward, aan zijne Crediteuren aangeboden, GEHOMOLOGEERD.
Mr. H. H. HIDDINGA Jr., *Advocaat.*

250STE STAATS-LOTERIJ,

Trekking der vierde Klasse den 16 Maart 1863, waarvoor LOTEN alleen in koop verkrijgbaar zijn uit de collectevan Fryda en Zoon, bij S. J. SANDERS te *Sneek*, bij wien in de derde Klasse is getrokken de kapitale prijs van **25,000 guldens**, op no. 15545.

De Ondergeteekende brengt hiermede ter kennis zijner geëerde Begunstigers, dat hij zijnen handel in KRUIDENIERSWAREN en SCHEEPSVICTUALIEN, HAMMEN en SPEK aan den Heer **W. N. SICKENS** heeft overgedaan, en neemt hij de vrijheid zijnen opvolger in uwe gunst aan te bevelen.
UEd. Dv. Dienaar,
A. T. VAN SLOOTEN.

Onder referte aan bovenstaande annonce van den Heer **A. T. van SLOOTEN** heb ik de eer UEd. te berigten ik zijne AFFAIRE in deszelfs geheel hebben overgenomen, en neem ik beleefdelijk de vrijheid mij in Uwe geachte gunst aan te bevelen.
Harlingen, *UEd. Dv. Dienaar,*
Maart 1863. W. N. SICKENS.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij eene MACHINE heeft ontvangen om **Bedvederen van stof en mot te zuiveren**, zoodat zij de vorige sterkte weder terug ontvangen, waarvoor hij zich gerecommandeerd houdt, alsmede tot het leveren van beste nieuwe BEDDEN en BEDDEN gevuld met **Zeewier;** belovende eene prompte en civiele bediening.
KARL LAMPE te Sneek.

Nieuwe uitgaaf der Zelfbewaring.

Een geneeskundig VOLKS-HANDBOEK over de genezing der Zenuwenverslapping van het ligchaam, als een gevolg van geheime gewoonten of buitensporigheden, die de verrigtingen, waartoe de manbaarheid den mensch in staat stelt, vóór den tijd uitputten, alle hoop op nakomelingschap vernietigen en het huwelijksgeluk in gevaar brengen, door de vervulling te beletten van de verbindtenissen, die een der voornaamste grondslagen van het leven zijn, door DR. LA'MERT, No. 37, Bedford Square te Londen, Lid van het Heelkundig Genootschap in Engeland, enz. Hij is dagelijks ten zijnen huize te consulteren. Wie niet bij hem kunnen komen worden met goed gevolg door middel van Briefwisseling behandeld, en de Geneesmiddelen worden in het geheim en op veilige wijze naar alle deelen der wereld verzonden.

DE ZELFBEWARING (la Préservation Personnelle), versierd met zeer vele Afbeeldingen en voorbeelden, is verkrijgbaar bij den Boekhandelaar H. A. MEIJER, N. Z. Voorburgwal over de Molsteeg te Amsterdam, Agent voor de Nederlanden; de Nederlandsche Vertaling voor 70 cents, franco per post 85 cents. De Fransche Uitgave voor 50 cents, Franco per post 60 cents. Op franco aanvrage wordt het Werkje door het geheele Rijk verzonden.

Het Publiek wordt verzocht acht te geven, dat de eenige uitgaaf van de Zelfbewaring, welke onder toezigt en met magtiging van den Auteur, DR. SAMUEL LA'MERT, in het licht verschijnt, verkrijgbaar is bij den Boekhandelaar H. A. MEIJER.

SIGARENFABRIEK.

De Ondergeteekende berigt bij deze, dat hij zich alhier gevestigd heeft als **SIGAREN-FABRIEKANT** en **1 APRIL** a. s. de Winkel **GEOPEND** zal worden.
Bolsward, 10 Maart 1863. W. LEDEBOER.

REVALENTA ARABICA.

De Heer M. leed aan eene hevige BORSTKWAAL, ingewortelde Hoest en slechte spijsvertering en is door het gebruik van eenige Bussen **Revalenta** geheel genezen.

Ook gevoelt Mej. L. in hare BORSTKWAAL door het gebruik der **Revalenta** eene aanmerkelijke verligting.

Tegen het ZUUR is de **Revalenta** met het beste gevolg aangewend bij het Kind van den Heer F.

Gaarne ben ik bereid aan belangstellenden mondeling de betreffende namen op te geven.
Franeker, 11 Februarij 1863. Wed. K. DRAGER.

De **REVALENTA** is eene voedzame, krachtige spijs en belooft leven en gezondheid aan alle lijders; niemand behoeft meer aan zijne genezing te wanhopen.

Borst- en maagkwalen, koorts, zinkings, verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid; diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekte, stuipen, vloed, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking en nog vele andere ziekten geneest zij spoedig en zeker.

Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en krachtgevend kan zij alle andere spijzen vervangen. *Zij is voor kinderen en volwassenen als ontbijt zeer aan te bevelen. Zuigelingen kunnen er mede gevoed en groot gebragt worden. Zieken kunnen geen beter dieet houden, dan zich bij de* **REVALENTA** *te bepalen.* Zij kan op verschillende wijze zeer smakelijk gereed gemaakt worden.

Men zij op zijne hoede tegen nagemaakte soorten; de echte **REVALENTA** van de Heeren BARRY DU BARRY & Co., 77 Regentstreet, Londen, wordt alleen verkocht door het **VERKOOPHUIS** en deszelfs Dépôts.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, met de handteekening van F. VON WINDHEIM & Co., VERKOOPHUIS" voorzien is.

De prijs der **REVALENTA** is: Kleine bussen 87½ ct., 1 ℔ *f* 2, 2 ℔ *f* 3.50, 5 ℔ *f* 8, 12 ℔ *f* 16.

Amsterdam, **VERKOOPHUIS**; Leeuwarden, J. H. van Haagen, bij de Koornmarkt I no. 343, en Gebrs. de Graaff; Bolsward, S. S. Oosterbaan en R. S. Dijkstra; Delfzijl, D. Sissingh; Dockum, A. Schaafsma; Dragten, J. Posthuma Sz.; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Heerenveen, G. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Makkum, J. B. de Boer; Noordwolde, Jacob Veenstra; Sneek, P. T. Potma en in de andere steden in de bekende Dépôts.

DE PILLEN EN ZALF VAN HOLLOWAY.

De vriend der ongelukkigen.

Reeds meer dan een vierde van eene eeuw zijn deze geneesmiddelen onder het publiek bekend en heeft men hunne groote verdiensten erkend. Voor alle ziekten zijn zij nuttig. Op zwakke gestellen werken zij als behoedmiddel tegen ziekten, en als de kwaal zich reeds gezet heeft kunnen de lijders verzekerd zijn, dat er geen middel bestaat, dat zoo spoedig en zoo schadeloos werkt als de medicamenten van Holloway. Zij houden het bloed zuiver en bewaren de maag in eenen gezonden toestand. Zij verkoelen en zuiveren het geheele gestel. Deze geneesmiddelen behoorden in het bezit van een ieder te zijn; zij verzekeren eene goede gezondheid en bewijzen bij elke ongesteldheid hunne deugdelijkheid. Bij ieder doosje Pillen of potje Zalf wordt eene volledige onderrigting gegeven, hoe men ze moet gebruiken.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen: f 0.80, f 1.85, f 3, f 6.75, f 13.50, f 20.50.
Potjes Zalf: - 0.80, - 1.85, - 3, - 7.05, - 13.85, - 20.50

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; S. Stellingwerff Beintema, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. G. Swart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement, Strand 224, en New-York, 80 Maiden Lane.

Friesche en Overijsselsche STOOM-BOOT REE-DERIJ.

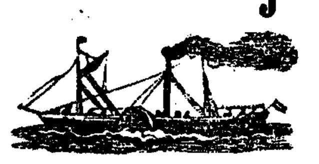

HERVATTING DER DIENST

In verband met eene **Bargedienst** van LEEUWARDEN op HARLINGEN, **vertrekt** het **Stoomschip** *„BURGEMEESTER ZIJLSTRA:"*

Van HARLINGEN naar KAMPEN, Zondags morgens ten 8 uur.
Van KAMPEN naar HARLINGEN, Dingsdags morgens ten 7 uur.

Met gelegenheid van *Zwolle* voor Passagiers, Dingsdags morgens ten 5 uur per **rijtuig** bij den Logementhouder J. B. SCHEUER.

Van HARLINGEN naar ZWOLLE, Donderdags morgens ten 8 uur.
Van ZWOLLE naar HARLINGEN, Vrijdags namiddags ten 2 uur.

Op een NOTARIS-KANTOOR wordt een **eerste** KLERK gevraagd, die eene nette vlugge hand schrijft, met het vak bekend en van goed zedelijk gedrag is, op een tractement van *f* 500. Inclinerenden gelieven zich per franco brieven, vóór den 20 Maart, te adresseren, onder letters A. Z., aan het Postkantoor te Leeuwarden.

6 à 8 TIMMER- en METSELAARSKNECHTS, goede werkers, kunnen direct voor een geruimen tijd werk bekomen bij H. A. HOEKSTRA, Mr. Timmerman te Akkrum. Brieven franco.

Eenige TIMMER- en METSELAARSKNECHTEN kunnen dadelijk werk bekomen aan de NIEUWE KERK te Warga.

6 TIMMER- en METSELAARSKNECHTEN, goede werkers, kunnen dadelijk werk bekomen bij J. H. SCHOUSTRA te Beers.

WORDT GEVRAAGD:

Een bekwaam KOEK- en BANKETBAKKERSBEDIENDE. Franco brieven, onder letter D, bij den Boekhandelaar J. PETERS te Leeuwarden.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk *geheel of ten deele* verstaande, kan op 12 Mei a. s. geplaatst worden bij J. BUISMA te Dragten. Brieven *franco.*

Ter Provinciale Drukkerij van de Wed. M. van DEN BOSCH te Leeuwarden is verkrijgbaar eene **EXPÉDITIELIJST**, aanwijzende den laatsten tijd der ligtingen van de Bus aan het Postkantoor te Leeuwarden, — de Kantoren, waarover de Correspondentie plaats heeft, — de tijdstippen van verzending per Landmail naar Oost-Indie, en die naar West-Indie enz., — alles volgens officiële bescheiden. Prijs 5 cents.

Ter Courant-Drukkerij van de Erven Koumans Smedi[illegible]